

TMMOB

Şehir Plancıları Odası
İZMİR ŞUBESİ

1441 Sokak No: 2 Çetindağ Apt. Kat: 3 Daire: 11, 35220-Alsancak/İZMİR

Tel: 0.232.422 28 90 - 464 93 69

Faks: 0.232.421 41 90

e-posta: spoizmir@spo.org.tr

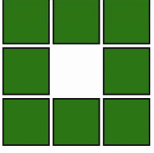
web: <http://www.spoizmir.org>

TMMOB Şehir Plancıları Odası İzmir Şube Yönetim Kurulu

GENEL SEÇİMLER ÖNCESİ

35 PROJE VAADİNİN DEĞERLENDİRMESİ RAPORU

06.06.2011 İZMİR

TMMOB

Şehir Plancıları Odası
İZMİR ŞUBESİ

1441 Sokak No: 2 Çetindağ Apt. Kat: 3 Daire: 11, 35220-Alsancak/İZMİR

Tel: 0.232.422 28 90 - 464 93 69

Faks: 0.232.421 41 90

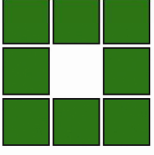
e-posta: spoizmir@spo.org.tr

web: <http://www.spoizmir.org>

Sunuş

12 Haziran 2011 Genel Seçimleri öncesinde, 03.06.2011 tarihinde “35 İzmir 35 Proje” adında bir kitapçık yayınlanmış olup, AKP adayları tarafından mitinglerde bu kitapçıkta bulunan projeler seçim vaadi olarak İzmirliyle sunulmaktadır. Adeta yerel seçim havasında süren genel seçimlerde propaganda çalışmaları büyük ölçekli projelerle süslenmektedir. Bütün büyük kentlerimiz hediyeler dağıtan, müjdelere veren bu soyut propaganda sürecine yerel seçimlerden alışık. Ancak Genel Seçimlerde bu türden bir fenomenle ilk defa karşılaşmış durumdayız. Kentlilerin ve yerel yönetimlerin hiçbir bilgisi, görüşü, rızası olmadan, tepeden inme biçimde gelen bu projeler faydalı olsa dahi, demokratikleşme açısından ciddi tehlikedir. Projelerin yıpratıcı tarafı, bu hükümet döneminde yapılan yasal düzenlemelerle hazırlanmış olan yürürlükteki planların, aynı hükümet döneminde, onaylı planlarda öngörülmemiş projelerle nedeniyle işlevsiz kalma tehlikesi taşımasıdır.

TMMOB Şehir Plancıları Odası İzmir Şubesi, söz konusu projelere ilişkin görüşlerini bu rapor ile sunmaktadır. Raporda sadece önerilen somut projelere ilişkin değerlendirmeler yer almaktadır. “Hediye Projeler” stratejisine ilişkin en kapsamlı değerlendirme önümüzdeki yıllarda toplumun bütün kesimleri tarafından yapılacaktır.

TMMOB

Şehir Plancıları Odası
İZMİR ŞUBESİ

1441 Sokak No: 2 Çetindağ Apt. Kat: 3 Daire: 11, 35220-Alsancak/İZMİR

Tel: 0.232.422 28 90 - 464 93 69

Faks: 0.232.421 41 90

e-posta: spoizmir@spo.org.tr

web: <http://www.spoizmir.org>

Projeler olası sonuçları açısından üç gruba ayrılmaktadır:

- Olumlu projeler
- Soyut düzeyde kaldığı için değerlendirme yapmanın mümkün olmadığı projeler
- Olumsuz projeler

Projeler, aşamaları açısından beş gruba ayrılmaktadır:

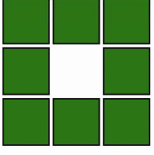
- Uzun yıllardır kent gündeminde yer tutan projeler
- İlk defa sunulan projeler
- Kentte tartışılmış olan ama ihtiyaç duyulmayan projeler
- İlgili kurumların rutin işlerinin “yeni” süsü verilerek sunulduğu projeler
- Merkezi ve yerel yönetimlerin şimdiye kadar ihmal ettiği sorumluluklar

Projeler, ölçeği ve kapsamı açısından dört gruba ayrılmaktadır:

- Ülke ölçeğinde etkisi olan projeler
- Bölge ölçeğinde etkisi olan projeler
- İzmir genelinde etkisi olan projeler
- Sektörel projeler

Projeler, yetki bakımından dört gruba ayrılmaktadır:

- Yerel yönetimlerin yetkisindeki projeler
- Merkezi yönetim ve yerel yönetimlerin birlikte yetkili olduğu projeler
- Merkezi yönetimin yetkisindeki projeler
- Etkilenen diğer illerin de yetkili olduğu projeler

TMMOB

Şehir Plancıları Odası İZMİR ŞUBESİ

1441 Sokak No: 2 Çetindağ Apt. Kat: 3 Daire: 11, 35220-Alsancak/İZMİR

Tel: 0.232.422 28 90 - 464 93 69

Faks: 0.232.421 41 90

e-posta: spoizmir@spo.org.tr

web: <http://www.spoizmir.org>

Giriş

Büyük çoğunluğu ulaşım konusunda olan projeler ile Ulaştırma Bakanlığı kararlarına aykırı hareket edilmektedir. T.C. Ulaştırma Bakanlığı tarafından 23.03.2011 tarihinde yayınlanan “Türkiye Ulaşım ve İletişim Stratejisi, Hedef 2023” Raporunda Türkiye’de ulaşım kararlarının 27 Eylül – 1 Ekim 2009 tarihinde gerçekleştirilen 10.Ulaştırma Şurası kararlarına uygun biçimde ve hazırlanacak Ulaştırma Ana Planı kapsamında oluşturulacağı belirtilmektedir:

“2011-2023 döneminde karayolu, demiryolu, denizcilik, havacılık, lojistik ve kombine taşımacılık, kentiçi ulaşım, boru hatları ile bilgi ve iletişim sektörlerinde gerçekleştirilecek özellikle altyapı projelerinin neler olacağı, nerelere yapılacağı, maliyetleri ile projelerin diğer teknik detayları, sektördeki ilgili tüm kurum ve kuruluşlarının etkin katılımı ile hazırlanacak “Ulaştırma Ana Planı” ile belirlenecektir. Hazırlanacak olan Ulaştırma Ana Planı ve 10’uncu Ulaştırma Şurasında ortaya konulan hedef, öncelik ve projeler bu belgenin eylem planını oluşturacaktır. Syf:10”

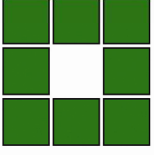
Gündeme getirildiği biçimiyle İzmir Projeleri Ulaştırma Bakanlığı tarafından tanımlanan hiçbir bilimsel çalışma yapılmadan, katılımcılığı dışlayan bir yaklaşımla, plansız, parçacı ve tepeden inme bir tutumla, üstelik kendi kararlarına aykırı biçimde sunulmaktadır. Henüz “Türkiye Ulaşım ve İletişim Stratejisi Belgesi”ne dayalı Ulaştırma Ana Planı’nı hazırlama aşamasına bile geçmemiş olan Bakanlığın gündeme getirdiği projeler tam bir tutarsızlık ve planlı gelişmeden sapma örneğidir.

Raporun 28.sayfasında karayolu ulaşımının çevresel olumsuz etkileri belirtilmektedir:

“2004–2030 yılları arasında ulaştırma sektöründen kaynaklanan CO2 emisyonlarına ait tahmini değerlere göre; ulaştırma sektöründe CO2 emisyonlarının artışının devam edeceği tahmin edilmektedir. Avrupa Ülkelerinde sera gazı karbon dioksit salınımının %28’i ulaşımdan; bunun ise %84’ü karayolu taşımacılığından ileri gelmektedir. Havayolu kaynaklı emisyonlar %14, denizyolu %2 olup demiryolunun payı %1’dir.”

Buna karşın projelerin karayolu taşımacılığına ağırlık verdiği görülmektedir.

Raporun 132.sayfasında kentlerin Ulaşım Ana Planlarının hazırlanacağı kararlaştırılmıştır:

TMMOB

Şehir Plancıları Odası
İZMİR ŞUBESİ

1441 Sokak No: 2 Çetindağ Apt. Kat: 3 Daire: 11, 35220-Alsancak/İZMİR

Tel: 0.232.422 28 90 - 464 93 69

Faks: 0.232.421 41 90

e-posta: spoizmir@spo.org.tr

web: <http://www.spoizmir.org>

“Ana kentlerde “Kent Ulaşım Ana Planı”: Nüfusu 500 bin ve daha büyük kentlerimizde her kent için ulaşım ana planı yapılacak, uygulanacak ve beş yılda bir güncellenecektir (syf:132)”.

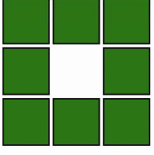
Buna karşın önerilen projeler Bakanlığın bu kararına aykırı biçimde parçacı olarak gündeme getirilmektedir. Öte yandan, İzmir’in Ulaşım Ana Planı hazırlanmış olup yürürlüktedir. Fakat önerilen projelerin bir kısmı Ulaşım Ana Planı’nda **bulunmamaktadır**. Bu durum hem yürürlükteki İzmir Ulaşım Ana Planı’na hem de Ulaştırma Bakanlığı’nın stratejilerine aykırıdır.

Raporun 163.sayfasında:

“Yeni yapılacak yatırımlarda DLH Genel Müdürlüğünce yapılan Ulaştırma Kıyı Yapıları ve Turizm Kıyı Yapıları Master Planları ile Balıkçılık Kıyı Yapıları Durum ve İhtiyaç Analizi ve Bayındırlık ve İskan Bakanlığınca yapılan Bütünleşik Kıyı Master Planları dikkate alınarak belirlenen hedef ve öneriler kapsamında denizcilik sektöründe planlı bir gelişme öngörülmektedir.”

denmesine karşın, kıyılarda önerilen projelerin bu çalışmalardan faydalanmadığı görülmektedir. Üstelik, İzmir İli Bütünleşik Kıyı Alanları Planlaması 2011 Mart ayında Bayındırlık ve İskan Bakanlığı tarafından ihale edilmiş ve çalışmalarına başlanmıştır. Bu biçimi ile kıyı bölgelerindeki vaatler, kurumlar arasında çatışma oluşturacak türden plansız, projesiz, parçacı yaklaşım ürünleridir.

Seçim öncesi gündeme getirilen projeler, Ulaştırma Bakanlığı’nın 3 ay önce onayladığı ve kendi yol haritası olan Strateji Belgesini geçersiz kılmıştır.

TMMOB

Şehir Plancıları Odası
İZMİR ŞUBESİ

1441 Sokak No: 2 Çetindağ Apt. Kat: 3 Daire: 11, 35220-Alsancak/İZMİR

Tel: 0.232.422 28 90 - 464 93 69

Faks: 0.232.421 41 90

e-posta: spoizmir@spo.org.tr

web: <http://www.spoizmir.org>

PROJE DEĞERLENDİRME

1. İzmir Karayolu ve Raylı Geçiş (İZKARAY)

Hükümet tarafından 2005 yılında yapılan yasal düzenlemelerle illerin Çevre Düzeni Planlarını, büyükşehir belediyelerinin Nazım İmar Planlarını ve Ulaşım Ana Planlarını yapması zorunlu tutulmuştur. İzmir’de her üç plan da hazırlanmış olup, yakın zamanda onaylanmıştır. 6 yıl boyunca ciddi kaynak ayrılarak Kentin Anayasası olarak tabir edilen planlar hazırlanmıştır.

Ulaşım Ana Planı kapsamında yapılan ulaşım talep analizleri Karşıyaka ile Balçova arasında bu türde (İZKARAY) bir bağlantıyı gerekli kılacak ulaşım ihtiyacı olmadığını ortaya koymuştur. Bu hattın faydası Karşıyaka’da oturan belirli bir kesimin Çeşme’deki yazlıklarına veya yarımada haftasonu kahvaltısına gitmelerini kolaylaştırmaktan öteye gidemeyecektir. Bu denli büyük bir projeyi yapacak ulusal kaynağımız bulunuyor ise, Ulaşım Ana Planı’ndaki kararlarla uyumlu çözümlere yönlendirilmesi daha akıllıcadır.

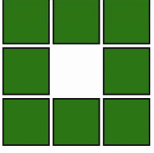
Ulaştırma Bakanlığı’nın “Türkiye Ulaşım ve İletişim Stratejisi, Hedef 2023” raporunda ulaşım projeleri için “*yolculuk talep yönetimi ilkelerinin uygulanması*” karara bağlanmıştır.

“Mevcut ulaşım altyapısını en verimli biçimde kullanmak ve otomobil ulaşımına kısıtlama getirmek için yolculuk talep yönetimi ilkelerinin uygulanması: Yolculuk istemlerinin, çevresel, ekonomik ve toplumsal açıdan olumsuz etkileri olan ve ulaşım sisteminin ve altyapısının yetersizliğine yol açan otomobil yolculuklarından, daha verimli, ekonomik ve çevresel olarak üstünlükler sunan toplu taşıma sistemlerine, ayrıca bisiklet ve yaya ulaşımı türlerine kaydırılması için gerekli düzenlemeler yapılacaktır (syf: 133).”

Önerilen projeye yönelik proje sahibi böyle bir çalışma yapmamış olmasının yanısıra, İzmir Ulaşım Ana Planı’nda daha önceden yapılmış olan yolculuk talep hesaplamasında bu projeye ihtiyaç duyulmadığı ortaya konmuştur. Bu haliyle proje Ulaştırma Bakanlığı’nın kendi hedeflerine ve İzmir Ulaşım Ana Planı’na aykırıdır.

2. Konak Tüneli

İzmir’in 8500 yıllık tarihi henüz yer altındadır. Bu projenin, İstanbul’da Marmaray projesinde karşılaştığımız türden “*çanak çömlek, arkeolojik şey*” tartışmalarını gündeme getirmesi kaçınılmazdır. Herhangi bir analiz yapmadan gündeme getirilen bu proje üreteceği çözümden daha çok sorun ve tartışma yaratacaktır.

TMMOB

Şehir Plancıları Odası
İZMİR ŞUBESİ

1441 Sokak No: 2 Çetindağ Apt. Kat: 3 Daire: 11, 35220-Alsancak/İZMİR

Tel: 0.232.422 28 90 - 464 93 69

Faks: 0.232.421 41 90

e-posta: spoizmir@spo.org.tr

web: <http://www.spoizmir.org>

3. İzmir – İstanbul Otoyolu

Proje yeni değildir. Gebze –İzmir otoyolu projesi'nin Çevresel Etki Değerlendirmesi yapılmadan inşaatına başlandığı gerekçesi ile Danıştay'da süren davası bulunmaktadır. Çevresel Etki Değerlendirmesi yapılmadan ortaya atılması son derece sakıncalı olan bu türden büyük ulaşım projelerinin “niyetlenilmemiş sonuçları” yapımı esnasında ortaya çıkmaktadır. Türkiye'nin en önemli tarımsal üretim alanlarından ve akarsu havzalarından olan İzmir Bölgesi'nde otoyol projesi tarımsal alanlar üzerinde ciddi yapılaşma baskısı yaratacaktır. Çevresel Etki Değerlendirmesi bu bakımdan önlemler almayı olanaklı kılacaktır.

Proje tanıtımında çevreci enerji sistemleri kullanılacağı belirtilmekle birlikte, bu tür projelerde çevre duyarlılığı güzargahtaki çevresel değerlere yönelik tutumla ölçülmelidir. Çevreci enerji sistemlerinin ön plana çıkarılıp, esas çevresel tahribatın gizlenmesi “yeşille göz boyamak” (green wash) kavramıyla eleştirilmektedir.

Öte yandan Proje'nin vatandaşların tümünün kullanımına açık olmayacağı, ücretli yol şeklinde yapılacağı bilinmektedir. Devlet Karayolu anlayışından paralı yol anlayışına geçen bu yaklaşım kısıtlı bir kesimin refahına yöneliktir. Projenin 421 km olduğu, ulaşımı 3 saate indireceği ise abartılı bir durumdur. *Ortalama 140km/s hızla seyredilmesi durumunda İzmir – İstanbul arası 3 saatte katedilecektir.*

4. İzmir – Ankara Otoyolu

Proje yeni değildir. Proje uygulaması sürmekte olup, hattın bütününde bölünmüş yol çalışmaları tamamlanmak üzeredir. Yalnızca İzmir'e yönelik değil, ülke genelinde etkisi olacak bir projedir. Paralı otoyol anlayışı ise toplumun belirli bir kesiminin refahını sağlamaya yöneliktir.

5. İzmir – Antalya Otoyolu

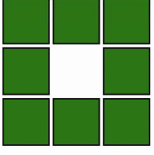
Yalnızca İzmir'e yönelik değil, ülke genelinde etkisi olacak bir projedir. Paralı otoyol anlayışı ise toplumun belirli bir kesiminin refahını sağlamaya yöneliktir.

6. Kuzey Otoyolu

Yalnızca İzmir'e yönelik değil, bölge genelinde etkisi olacak bir projedir. Paralı otoyol anlayışı ise toplumun belirli bir kesiminin refahını sağlamaya yöneliktir.

7. Sabuncubeli Tüneli

Projenin ihalesi 2011 Mart ayında düzenlenmiştir. Yap – İşlet – Devret modeli ile yapılması planlanıp, paralı tünel biçiminde düşünülmektedir. Öte yandan, şimdiye kadar

TMMOB

Şehir Plancıları Odası İZMİR ŞUBESİ

1441 Sokak No: 2 Çetindağ Apt. Kat: 3 Daire: 11, 35220-Alsancak/İZMİR

Tel: 0.232.422 28 90 - 464 93 69

Faks: 0.232.421 41 90

e-posta: spoizmir@spo.org.tr

web: http://www.spoizmir.org

ihmal edilmiş bir tehlike bölgesinin neden seçim öncesine kadar beklendiğini merak etmekteyiz. Sabuncubeli mevkiinde bulunan karayolu, Karayolları Bölge Müdürlüğü'nün yetkisinde olup, trafik sorunu ne İzmirli'lerin ne de İzmir yönetimlerinin ihmalinden kaynaklanmamaktadır. Merkezi yönetimin taşra teşkilatı olan Karayolları Bölge Müdürlüğü'nün, dolayısıyla bağlı olduğu Ulaştırma Bakanlığı'nın bu ihmal hakkında açıklama yapması beklenmektedir.

8. İzmir – Ankara Yüksek Hızlı Tren Hattı

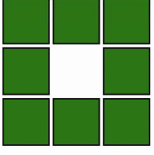
Yıllardır toplu taşıma sistemlerini ve demiryolu ağlarını yaygınlaştırma gereğini ifade eden odamız, geciken ve seçim öncesine sıkıştırılan bu Proje'nin neden geciktiğini merak etmektedir. Projenin Cumhuriyet'in kurulduğu yıllarda en önemli simgelerden olan Kara Tren'i karalayarak, Hızlı Tren'i süsleyen sloganıyla kendini ifşa eden bir yaklaşımın ürünü olması manidardır.

9. İstanbul – İzmir Yüksek Hızlı Tren Hattı

Ulaştırma Bakanlığı'nın "Türkiye Ulaşım ve İletişim Stratejisi, Hedef 2023" raporunda (syf: 25) söz konusu proje 2030 yılı için "konvansiyonel demiryolu hattı" olarak belirlenmiş olup Hızlı Tren niteliğinde değildir.

b) 2030 yılı Demiryolu Ağı Durumu

TMMOB

Şehir Plancıları Odası
İZMİR ŞUBESİ

1441 Sokak No: 2 Çetindağ Apt. Kat: 3 Daire: 11, 35220-Alsancak/İZMİR

Tel: 0.232.422 28 90 - 464 93 69

Faks: 0.232.421 41 90

e-posta: spoizmir@spo.org.tr

web: http://www.spoizmir.org

Raporun 74.sayfasında ise 2023 hedefi aşağıdaki haritada gösterilmiştir. Bakanlığın iki şemasından hangisinin geçerli olduğu ve güzergahların “35 İzmir 35 Proje” kitapçığındakilerden neden farklılaştığı anlaşılmamaktadır. Bu durum projelerin yeterli analiz yapılmadan ortaya atıldığı izlenimi vermektedir.

2023 Hedefi: 10.000 Km

— : MEVCUT KONVANSİYONEL HATLAR
— : MEVCUT YÜKSEK HIZLI DEMİRYOLU HATLARI
— : 2023 YILINA KADAR YAPILACAK YÜKSEK HIZLI DEMİRYOLU HATLARI

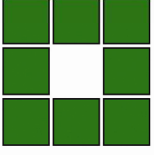
Şekil 3.2.2 2023 Yılına kadar yapılacak yüksek hızlı demiryolu hatları

10. İzmir Metroları

Proje yeni değildir. İzmir'in Nazım İmar Planı ve Ulaşım Ana Planı kapsamında belirlenmiş hafif raylı sistem hatlarının uygulanmasıdır. Öte yandan bu ulaşım türünün metro standardında değil, hafif raylı sistem (HRS) kategorisinde olduğunu hatırlatmak durumundayız.

11. EGERAY

Proje yeni değil, İZBAN'ın geliştirilmesidir. Uzun yıllardır gündemde olan ve İzmir'in Ulaşım Ana Planı kapsamında belirlenmiş hattın merkezi yönetim tarafından ihtiyaç analizi yapılmadan uzatılmasıdır.

TMMOB

Şehir Plancıları Odası
İZMİR ŞUBESİ

1441 Sokak No: 2 Çetindağ Apt. Kat: 3 Daire: 11, 35220-Alsancak/İZMİR

Tel: 0.232.422 28 90 - 464 93 69

Faks: 0.232.421 41 90

e-posta: spoizmir@spo.org.tr

web: <http://www.spoizmir.org>

12. Kemalpaşa – Turgutlu ve Kiraz – Ödemiş Demiryolları

Kemalpaşa Lojistik Köyü'ne yönelik yapılması planlanan birinci hattın amacı iki ilçeyi bağlamak değil, Lojistik Köyün temel altyapı ihtiyaçlarından birini karşılamaktır. Dünyada demiryolu hattı bağlanmamış Lojistik Köy bulunmamaktadır.

Öte yandan, proje tanıtımında Kiraz'da ray otobüs (Railbus) yapımı öngörülmektedir. Bu ulaşım türünün Kiraz ilçesi'ne yönelik fizibilitesi yapıлып yapılmadığı bilinmemektedir.

13. Körfez Dönüşüm Projesi

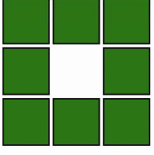
Söz konusu projenin hangi teknik ve bilimsel çalışmalara dayanarak önerildiğini merak etmekteyiz. Körfez'in morfolojik yapısı ve zemin özellikleri dikkate alınmış mıdır? Körfez'in kirli atıklarını iç körfezden İnciraltı'na taşıyacak hatlarda atık ne oranda bertaraf edilecektir? Şu aşamada fizibilitesi yapılmadan ortaya atılmış soyut bir fikir projesi görünümündedir.

14. Kuzey Ege Limanı

Proje 30 yılı aşkın süredir İzmir'in gündeminde ve merkezi yönetimin yetkisindedir. İzmir Kuzey Ege (Çandarlı) Limanı ve Tersane Alanı Uygulama İmar Planı, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı tarafından 07.03.2008 tarihinde onaylanmıştır.

“Kuzey Ege Limanı Horozgediği Körfezi'nde 1970'li yıllarda NATO limanı olarak planlanmıştır. 1993 yılında DLH 6. Bölge Müdürlüğü bünyesinde kurulan komisyon tarafından gerçekleştirilen seri toplantılar ve arazi incelemeleri sonucunda Horozgediği Körfezi'nde su derinliklerinin fazla olması, liman için yeterli geri saha bulunmaması ve mevcut sahanın ise yoğun yapılaşmaya maruz kalması nedeniyle yatırımın yeni bir alanda projelendirilmesi, NATO'nun soğuk savaş sonrası benzer projelere finansman desteğini kaldırması nedeniyle ise söz konusu yatırımın ticari liman olarak planlanması kararı verilmiştir. Kurulan komisyon uygun liman yeri için ofis ve arazi çalışması gerçekleştirmiş, 1993 yılında yeni liman yeri olarak Çandarlı Körfezi'nde Zeytinadağ belediyesi sınırları içerisinde yer alan sahayı belirlemiştir” (TMMOB, İzmir İKK.Kent Sorunları Sempozyumu. 2009: 697)”.

Ulaştırma Bakanlığı, DLH İnşaatı Genel Müdürlüğü'nün 21.04.2010 tarihli projeler listesinde 2008EO20110 kodlu Çandarlı Limanı'nın inşaat aşamasında olduğu, işe

TMMOB

Şehir Plancıları Odası
İZMİR ŞUBESİ

1441 Sokak No: 2 Çetindağ Apt. Kat: 3 Daire: 11, 35220-Alsancak/İZMİR

Tel: 0.232.422 28 90 - 464 93 69

Faks: 0.232.421 41 90

e-posta: spoizmir@spo.org.tr

web: <http://www.spoizmir.org>

başlama-bitiş tarihinin 2008-2013 olduğu, “Revize Fizibilite Etüdü DPT tarafından onaylanmadan harcama yapılamayacağı” ibaresi ile kaydedilmiştir. Buna karşın 35 İzmir 35 Proje kitapçığında açıklanan projenin süresi 52 ay olarak belirlenmiştir. Söz konusu projenin yıllardır başına gelen akıbetin bu dönemde de süreceği, projenin değiştirildiği, sürecinin uzadığı ve uzayacağı anlaşılmaktadır.

Çandarlı Limanı adındaki orijinal projenin ismi değiştirilerek yeniymiş gibi gösterilmeye çalışılmaktadır. Bayındırlık ve İskan Bakanlığı tarafından Mart 2011 tarihinde “İzmir İli Bütünleşik Kıyı Alanları Planlaması” başlıklı bir ihale yapılmıştır. Bu kapsamda İzmir İli'nin kıyı alanlarındaki kullanımlara yönelik kapsamlı bir plan hazırlanması hedeflenmiştir. Buna karşın genel seçimler öncesinde birbirinden kopuk, parçacı projeler önerilmektedir.

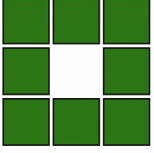
15. Kruvaziyer Liman

Proje yeni değildir. Kruvaziyer Liman'ın Alsancak Limanı'nda yapılmasına yönelik onaylı planlar bulunmakta, kamuoyu tarafından 4 adet kruvaziyer geminin aynı anda yanaşabileceği iskeleleri içeren vaziyet planı hazırlanmış durumdadır.

Bu projenin parçacı biçimde hazırlanmış olduğu açık olup, tartışmaları halen sürmektedir. Bayındırlık ve İskan Bakanlığı tarafından Mart 2011 tarihinde “İzmir İli Bütünleşik Kıyı Alanları Planlaması” başlıklı bir ihale yapılmıştır. Bu kapsamda İzmir İli'nin kıyı alanlarındaki kullanımlara yönelik kapsamlı bir plan hazırlanması hedeflenmiştir. Buna karşın seçim öncesinde birbirinden kopuk, parçacı projeler önerilmektedir.

16. Yat Limanları

Bayındırlık ve İskan Bakanlığı tarafından Mart 2011 tarihinde “İzmir İli Bütünleşik Kıyı Alanları Planlaması” başlıklı bir ihale yapılmıştır. Bu kapsamda İzmir İli'nin kıyı alanlarındaki kullanımlara yönelik kapsamlı bir plan hazırlanması hedeflenmiştir. Buna karşın seçim öncesinde birbirinden kopuk, parçacı projeler önerilmektedir. İzmir ve Ege Bölgesi'nde yat limanlarının artırılması bir talebin karşılanması açısından önemli olmakla birlikte, bütünsel bir yaklaşımla ele almak doğru bir yaklaşım olacaktır.

TMMOB

Şehir Plancıları Odası
İZMİR ŞUBESİ

1441 Sokak No: 2 Çetindağ Apt. Kat: 3 Daire: 11, 35220-Alsancak/İZMİR

Tel: 0.232.422 28 90 - 464 93 69

Faks: 0.232.421 41 90

e-posta: spoizmir@spo.org.tr

web: <http://www.spoizmir.org>

17. Efes Antik Limanı

Yaklaşık 30 yıldır gündemde olan ve Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından bekletilen Projenin, 18 ayda tamamlanmasını beklemek gerçekçi değildir.

“Gelirlerinin tamamına yakını limancılık faaliyetleri ile elde eden Efes kentinde M.Ö. 4.y.y.'da limanın dolması nedeni ile ticaret geriler. İmparator Hadrian limanı birkaç kez temizletir. Liman kuzeyden gelen Marnas Çayı ve Küçük Menderes Nehri'nin getirdiği alüvyonlarla dolar. Efes, denizden uzaklaşır ve gemilerin yanaştığı liman yok olur. Zamanla şehir sakinleri kenti terk ederler ve Efes, tarihten silinir.(TMMOB, İzmir İKK.Kent Sorunları Sempozyumu. 2009: 409)”

Proje ile limana doğal su yolu açılarak deniz ulaşımı sağlanacağı belirtilmektedir. Arazinin doğal hareketleri nedeniyle tarih içinde kapanmış olan yolun tekrar açılması çok ciddi araştırmalar yapılmasını gerektirmektedir.

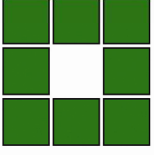
Öte yandan, Alliano Antik Kenti'ni, Hasankeyf'i sular altında bırakan bu yaklaşımın, bu denli büyük bir kamusal kaynağı Efes'te fantastik bir projeye yönlendirmesi yerine, gözden çıkardığı evrensel değerlerin korunmasına harcaması daha rasyonel bir yaklaşım olacaktır.

18. İzmir – Çeşme Deniz Otoyolu

Teknik olarak bu tür bir güzergahın nasıl gerçekleştirileceği, vaat edildiği gibi biyoçeşitliliğin artmasına nasıl katkı sağlayacağı belirtilmemiştir. Bu haliyle proje ilkökul projesi niteliğinde olup, değerlendirmeye alınmayacak derecede ciddiyetten uzaktır.

19. Balıkçı Barınakları

Bir yandan balık çiftlikleri vasıtasıyla deniz balıkçılığını tüketen siyasi iktidar, kendi içinde çelişerek geriletmediği sektörün gözünü boyamayı hedeflemektedir. Ayrıca, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı tarafından Mart 2011 tarihinde “İzmir İli Bütünleşik Kıyı Alanları Planlaması” başlıklı bir ihale yapılmıştır. Bu kapsamda İzmir İli'nin kıyı alanlarındaki kullanımlara yönelik kapsamlı bir plan hazırlanması hedeflenmiştir. Buna karşın seçim öncesinde birbirinden kopuk, parçacı projeler önerilmektedir.

TMMOB

Şehir Plancıları Odası
İZMİR ŞUBESİ

1441 Sokak No: 2 Çetindağ Apt. Kat: 3 Daire: 11, 35220-Alsancak/İZMİR

Tel: 0.232.422 28 90 - 464 93 69

Faks: 0.232.421 41 90

e-posta: spoizmir@spo.org.tr

web: <http://www.spoizmir.org>

20. Agora ve Kent Merkezi Yenileme

Sürmekte olan çalışmaların aktarılmasıdır.

21. Tarım ve Hayvancılık Sanayi İşletmeleri

Çevre Düzeni Planı ve Nazım İmar Planı kapsamında ihtisaslı sanayi bölgeleri önerileri bulunmaktadır. Ancak proje vaatleri arasında bulunan otoyol projelerinin tarımsal alanlarda yapılaşma baskısı ortaya çıkaracağı kesindir. Bu bakımdan tarım ve hayvancılık sektörü zarar görme tehlikesi altındadır.

22. Kemalpaşa Lojistik Merkezi

Ege'nin en verimli tarımsal alanlarından olan Kemalpaşa, Organize Sanayi Bölgesi'nin verdiği zararın yanında bir de Lojistik sektörün yer seçimi sorunu ile karşılaşacaktır. Lojistik sektörün yerseçim kriterleri kapsamlı bilimsel araştırmalar yapılmasını gerekli kılmaktadır. Bazı sanayi ve iş çevrelerinin gündeme getirdiği Lojistik Köy'ün doğrudan kabul edildiği, yerseçimine ilişkin gerekli bilimsel çalışmaların yapılmadığı şüphesi bulunmaktadır.

23. Şehir Yenileme Projesi

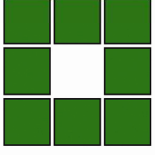
İzmir'in onaylı Nazım İmar Planı'nda iyileştirme-Sağlıklaştırma alanları belirlenmiş ve programa bağlanmıştır. Buna karşın söz konusu proje, örnek şemasından da anlaşıldığı üzere, kentin yıkılıp yeniden yapımını hedeflemektedir. Projenin Türkiye'de yaklaşık 10 yıldır gündemde olan ve olumsuz etkileri odamız tarafından defalarca ifade edilen kentsel dönüşüm uygulamalarından nasıl farklılaşacağı ve ne tür bir modelle gerçekleştirileceği kamuoyu ile paylaşılmalıdır.

24. Tıpkent

Sağlık Bakanlığı'nın yetkisinde olan bu türden bir projenin seçim öncesinde neden gündeme getirildiğini merak etmekteyiz.

25. Adnan Menderes Havalimanı İç Hatlar Terminali

Tamamiyle Ulaştırma Bakanlığı'nın yetkisinde olan bir proje neden seçim öncesinde gündeme getirilmiştir, merak etmekteyiz. Bu konudaki varsayımımız bir slogan peşinde koşup 35 plakaya 35 proje uydurmaya çalışan rakam saplantısıdır.

TMMOB

Şehir Plancıları Odası
İZMİR ŞUBESİ

1441 Sokak No: 2 Çetindağ Apt. Kat: 3 Daire: 11, 35220-Alsancak/İZMİR

Tel: 0.232.422 28 90 - 464 93 69

Faks: 0.232.421 41 90

e-posta: spoizmir@spo.org.tr

web: <http://www.spoizmir.org>

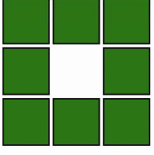
26. Vecihi Hürkuş Havalimanı

İzmir'in kuzeyinde hangi alanda bu havalimanının kurulacağı belirtilmemiştir. İzmir'in kuzeyinde havalimanı kurulabilmesi için uygun yer bulunmamaktadır. Bu tartışma İzmir Manisa Kütahya illerini kapsayan, Çevre ve Orman Bakanlığı tarafından 2010 yılında revize edilip onaylanmış olan 1/100000 ölçekli Çevre Düzeni Planı çalışmaları sırasında yapılmış ve ihtiyaç duyulmamıştır. Bir bakanlık bir başka bakanlığın kararına aykırı hareket etmektedir. Söz konusu havalimanı İzmir'in Çevre Düzeni Planı'nı işlevsiz kılacak derecede büyük ve etkili bir plan karardır. Çevre ve Orman Bakanlığı'nın planının işlevsiz kalması nedeniyle çöpe atılması kaçınılmazdır. Çevre ve Orman Bakanlığı'nın, bu projenin plan kapsamında değerlendirmesini yapması ve bilimsel gerekçelerle uygunluğunu belirlemesi gereklidir.

Öte yandan, bu seçim vaadi Ulaştırma Bakanlığı'nın henüz 3 ay önce hazırladığı raporda yer almamaktadır. Ulaştırma Bakanlığı'nın "Türkiye Ulaşım ve İletişim Stratejisi, Hedef 2023" raporunda (syf: 26) İzmir'in kuzeyinde önerilmiş yeni bir havalimanı bulunmamaktadır. Projenin gerekli etütlerinin yapılmadığı, seçim öncesinde ortaya atıldığı açıktır.

b) 2030 yılı Liman ve Havalimanı Ağı Durumu

TMMOB

Şehir Plancıları Odası
İZMİR ŞUBESİ

1441 Sokak No: 2 Çetindağ Apt. Kat: 3 Daire: 11, 35220-Alsancak/İZMİR

Tel: 0.232.422 28 90 - 464 93 69

Faks: 0.232.421 41 90

e-posta: spoizmir@spo.org.tr

web: <http://www.spoizmir.org>

27. Dijital Tarih Kütüphanesi

Görünen o ki, İzmir'i yıktıktan sonra anılarda yer etmesi için fotoğrafları kaldıracak bir depoya ihtiyaç duyulacaktır. Söz konusu proje bu manada gereklidir.

28. Dijital Arşiv Kent

Projenin internette klasör açmaktan ne farkı olduğu anlaşılamamaktadır.

29. E-Ticaret Üssü İzmir

e-Ticaretin Yığılma Ekonomileri ile karıştırıldığı anlaşılmaktadır.

30. Bilişim ve Ar-Ge Şehri

Söz konusu proje uzun yıllar İzmir'in gündeminde yer almış, Urla'da projelere başlanmıştır.

31. Bilişim Destekli Yaşam

Yalnızca İzmir için değil, bütün kentlerde uygulanması gereken proje neden İzmir vaadi olarak sunulmaktadır, anlaşılamamaktadır.

32. Öğrenci Yaşam Merkezi

Üniversite öğrencilerinin oylarını hedeflediği açık olan bu projenin neden seçim dönemine kadar düşünülmeyeceği açıktır.

33. Engelsiz Yaşam

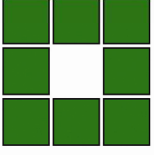
Bütün yerel yönetimlerin gündeminde olan projeler seçim vaadi olarak sunulmaktadır.

34. Deniz Ürünleri Borsası

Konak ilçesinin deniz kıyısında yapılacağı işlenmiş proje İzmir'in yürürlükteki planlarında bulunmamaktadır. Bu türden bir kullanımın kent merkezinde yerseçilerek öngörülmesi uygun değildir.

35. Olimpik Stadyumlar

Sporcuları hedeflediği açık bir seçim vaadidir.

TMMOB

Şehir Plancıları Odası
İZMİR ŞUBESİ

1441 Sokak No: 2 Çetindağ Apt. Kat: 3 Daire: 11, 35220-Alsancak/İZMİR

Tel: 0.232.422 28 90 - 464 93 69

Faks: 0.232.421 41 90

e-posta: spoizmir@spo.org.tr

web: <http://www.spoizmir.org>

36. Çeşme Alaçatı Havaalanı

Alaçatı'da halihazırda kullanılmayan stol tipi bir hava alanı bulunmaktadır. Ancak bu havaalanı hakim rüzgar yönünü değerlendirmeden, bilimsel olarak yer seçimi yanlış yapılmış olduğu için boş durmaktadır. Dünyanın en önemli sörf merkezlerinden olan Alaçatı Bölgesi'nde hafif uçakların kullanımına olanak sağlayacak ölçüde rüzgardan korunaklı hava alanı nerede yapılacaktır? Bu konuda hiçbir bilimsel araştırma yapılmadığı anlaşılmaktadır. Öte yandan büyük oranda doğal karakteri nedeniyle 1.derece doğal sit alanı olan bölgede doğal çevrenin tahrip edilmesi kaçınılmazdır. Bu açıdan projenin Çevresel Etki Değerlendirmesi yapıldıktan sonra önerilmesi daha uygun olacak idi. Bu projeden itibaren öneriler, 35 rakamına sapanma eleştirisini bertaraf etmek için sunulmuş taktiksel projelerdir.

37. İzmir Limanı Rehabilitasyonu

Tamamen Ulaştırma Bakanlığı'nın yetkisinde olan bu konunun şimdiye kadar ihmal edilmiş olmasını ifade etmek durumdayız. Seçim öncesi gündeme gelmiş olması düşündürücüdür. 35 rakamına sapanma eleştirisini bertaraf etmek için sunulmuş taktiksel projelerdir.

38. Deniz Ekonomisi Ar-Ge Enstitüsü

Seçim öncesinde gündeme getirilmesi düşündürücüdür. 35 rakamına sapanma eleştirisini bertaraf etmek için sunulmuş taktiksel projelerdir.

39. Kadın Platformu

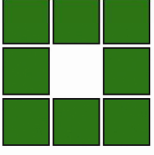
Şimdiye kadar toplumsal cinsiyet konusundaki politikalarla edinilen deneyim sonucunda, konuyu samimi bir vaat olarak görmemekteyiz. 35 rakamına sapanma eleştirisini bertaraf etmek için sunulmuş taktiksel projelerdir.

40. Uluslararası Antik Tiyatrolar Festivali

Anlaşılmamıştır. 35 rakamına sapanma eleştirisini bertaraf etmek için sunulmuş taktiksel projelerdir.

41. Sahil Tesislerinin Vatandaşlara Açılması

Anlaşılmamıştır. 35 rakamına sapanma eleştirisini bertaraf etmek için sunulmuş taktiksel projelerdir.

TMMOB

Şehir Plancıları Odası
İZMİR ŞUBESİ

1441 Sokak No: 2 Çetindağ Apt. Kat: 3 Daire: 11, 35220-Alsancak/İZMİR

Tel: 0.232.422 28 90 - 464 93 69

Faks: 0.232.421 41 90

e-posta: spoizmir@spo.org.tr

web: <http://www.spoizmir.org>

42. Otoparklar

Ulaşım Ana Planı kentin bölgesel otopark alanlarının kapasitesini ve konumlarını belirlemiştir. 35 rakamına sapanma eleştirisini bertaraf etmek için sunulmuş taktiksel projelerdir.

43. Deniz Taksi

Deniz Taksi uygulaması toplumun belirli bir kesimine hizmet sunan ayrıcalıklı bir sistemdir. Körfez trafiğinde nasıl kontrol edileceğinin, işletme ve denetleme modelinin açıklanması gerekmektedir. 35 rakamına sapanma eleştirisini bertaraf etmek için sunulmuş taktiksel projelerdir.

44. İzmir İlçe Yolları

Yolların tümü İl Özel İdaresi ve Büyükşehir Belediyesi'nin gündeminde bulunmaktadır. 35 rakamına sapanma eleştirisini bertaraf etmek için sunulmuş taktiksel projelerdir.

45. Bornova, Ödemiş, Tire Kültür Merkezi

Tamamen Kültür ve Turizm Bakanlığı yetkisinde olup seçim öncesinde gündeme gelmesi manidardır. 35 rakamına sapanma eleştirisini bertaraf etmek için sunulmuş taktiksel projelerdir.

46. Restorasyonlar

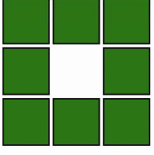
Kültür ve Turizm Bakanlığı'nın rutin işlerinin aktarılmasıdır. 35 rakamına sapanma eleştirisini bertaraf etmek için sunulmuş taktiksel projelerdir.

47. Aliağa Nemrut Demiryolu Ring Hattı

Yarım kalan bir işin tamamlanmasıdır. 35 rakamına sapanma eleştirisini bertaraf etmek için sunulmuş taktiksel projelerdir.

48. Çağrı merkezleri

Gündemde olan bir çalışmanın aktarılmasıdır. 35 rakamına sapanma eleştirisini bertaraf etmek için sunulmuş taktiksel projelerdir.

TMMOB

Şehir Plancıları Odası
İZMİR ŞUBESİ

1441 Sokak No: 2 Çetindağ Apt. Kat: 3 Daire: 11, 35220-Alsancak/İZMİR

Tel: 0.232.422 28 90 - 464 93 69

Faks: 0.232.421 41 90

e-posta: spoizmir@spo.org.tr

web: <http://www.spoizmir.org>

49. Yüksek Eğitim Kurumlarının İl İçerisinde Yaygınlaştırılması

35 rakamına sapanma eleştirisini bertaraf etmek için sunulmuş taktiksel projelerdir.

50. Her ilçeye bir çim saha/spor alanı yapılacaktır.

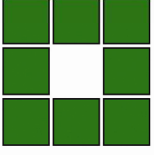
Genel seçimlerde bu tür seçim vaatleri gereksizdir. 35 rakamına sapanma eleştirisini bertaraf etmek için sunulmuş taktiksel projelerdir.

51. Beydağ Erikli, Kiraz Çayağzı, Haliler, Suludere Köylerine sulama göletleri yapılacaktır.

İl Özel İdaresi çalışmaları kapsamında İzmir'de gerekli görülen bölgelerde sulama göleti yapım işleri gerçekleştirilmektedir. Genel seçimlerde bu tür seçim vaatleri gereksizdir. 35 rakamına sapanma eleştirisini bertaraf etmek için sunulmuş taktiksel projelerdir.

52. İzmir EXPO 2020 Projeleri

Projeler, henüz EXPO'nun İzmir'deki yerine karar verilememişken, temelsiz çıkılan inşaata benzemektedir. 21.05.2011 tarihli basın açıklamamızda da belirttiğimiz gibi 1/25000 ölçekli İnciraltı Turizm Merkezi Çevre Düzeni Planı ile EXPO yapımı mümkün değildir. Vaat edilen projeler, İnciraltı Planı'nda yer almamaktadır. Projelerin planı bulunmamaktadır. Onaylanmış İnciraltı Planı ile yapılması mümkün olmayan EXPO' başka bir alanda mı yapılması planlanıyor?

TMMOB

Şehir Plancıları Odası
İZMİR ŞUBESİ

1441 Sokak No: 2 Çetindağ Apt. Kat: 3 Daire: 11, 35220-Alsancak/İZMİR

Tel: 0.232.422 28 90 - 464 93 69

Faks: 0.232.421 41 90

e-posta: spoizmir@spo.org.tr

web: http://www.spoizmir.org

Sonuç

Genel seçimlerden bir hafta önce projeler ortaya atmak, üzerinde çalışılmasını ve görüş belirtilmesini olanaksız kılma niteliği taşımaktadır.

Genel seçimler öncesinde “*Proje ne olursa olsun doğrudur, iyidir, faydalıdır*” anlayışı kabul edilemez.

Projeleri, açıklanır açıklanmaz sorgulamadan, içeriğini incelemeyen, herhangi bir değerlendirme yapmadan kabul eden anlayış bağımsız bir anlayış değildir.

İzmir’e yönelik planlar, projeler, öneriler dayatılmamalı, tam aksine gündeme getirilmeli, tartışılmalıdır.

İzmir kamuoyu, bilgi temeli sunulmadan, vaatlerle gündeme getirilen, yapılması gereken araştırmaları yapmadan ortaya atılan bu projelere ilişkin kapsamlı bir bilgilendirmeyi hiç şüphesiz hak etmektedir.

Bu tür projelerin İzmirli’lere sorulması, tartışılması, birlikte karar verilmesi doğru bir yaklaşım olacaktır.

Bu fırsat kaçırılmıştır.

Özet

İZMİR’E TEMELSİZ İNŞAAT GELİYOR.

İzmir kamuoyuna saygılarımızla sunarız,

TMMOB Şehir Plancıları Odası İzmir Şube Yönetim Kurulu